Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 20 januari 2010 over **de regeldruk bij bedrijven**.

□

De heer **Elias** (VVD): Voorzitter. De VVD-fractie maakt zich oprecht zorgen over het terugdringen van het aantal controles bij bedrijven, vooral als dat bedrijven zijn met een goede staat van dienst die jaren achter elkaar keurig hebben bewezen dat zij de voorschriften naleven.

De zogeheten toezichtlasten, zoals die in Den Haag worden genoemd, moeten echt naar beneden. Het helpt werkelijk als ook op dit front een beweging wordt gemaakt die de overheid op tal van andere terreinen eveneens inzet, namelijk: van wantrouwen naar vertrouwen. Natuurlijk moet de overheid daarbij gekke Henkie niet zijn en steekproeven toepassen en hard straffen als een bedrijf zich niet aan de regels houdt. Maar een ondernemer die bewezen heeft dat hij te vertrouwen is, moet niet twaalf keer per jaar met negen verschillende controlerende instanties worden lastiggevallen.

Daarom dien ik graag de volgende motie in. Ik heb het dringende verzoek voor zowel de staatssecretaris als de woordvoerders van de overige partijen in dit huis om daar met een zekere objectiviteit naar te kijken.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de voortgangsrapportage Regeldruk bedrijven van november 2009 ondanks de aanduiding ″voortgangsrapportage″ vrijwel geen vooruitgang laat zien in een vermindering van toezichtlasten, terwijl in het regeerakkoord uit 2007 terugdringing met 25% in 2011 was beoogd;

van mening dat bedrijven die bewezen hebben regels goed na te leven meer kunnen worden vertrouwd en minder vaak behoeven te worden gecontroleerd;

overwegende dat een combinatie van minimale inspectie voor ondernemers met een goede staat van dienst, een straffe aanpak van overtreders en een kwaliteitsslag in de samenwerking van de handhavende en controlerende instanties de toezichtlasten voor ondernemers kan verminderen en tevens de kabinetsdoelstelling weer in het vizier brengt;

verzoekt de regering, voor 15 maart 2010 aan de Kamer een plan van aanpak aan te bieden om een ″inspectievakantie″ voor bedrijven in te stellen, waarin een voorstel is uitgewerkt dat bedrijven die gedurende drie jaar onverminderd goed hebben gescoord in de beoordeling van de toezichthouders in die zin beloont, dat zij gedurende ten minste twee jaar aan slechts maximaal twee steekproeven per jaar zullen worden onderworpen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Elias. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 312 (29515).

Mevrouw **Smeets** (PvdA): Ik wil er objectief naar kijken, want dat vraagt de heer Elias. In zijn motie maakt hij geen verschil tussen rijksinspecties en lokale inspecties. Is dat juist?

De heer **Elias** (VVD): Ik vraag het kabinet om een plan van aanpak. Als het kabinet het nodig vindt om daar een onderscheid in aan te brengen, dan hoor ik dat wel. Het kabinet dient tenslotte dingen uit te voeren die de Kamer vraagt. Ik vraag mevrouw Smeets om daaraan mee te werken.

Mevrouw **Smeets** (PvdA): Is het mogelijk dat de staatssecretaris, het kabinet, zich bemoeit met de lokale inspecties?

De heer **Elias** (VVD): Ik zal het wat onaardig formuleren, maar dat was eigenlijk niet mijn bedoeling. De vraag is niet bedoeld om spijkers op laag water te zoeken, maar om dit probleem op te lossen. Wij kunnen zeggen dat het niet kan, maar wij kunnen ook vragen of het kabinet misschien mogelijkheden ziet om ook op het terrein van het gemeentelijke toezicht – ik noem het ″ellende″ – wat te wieden, zonder te treden in allerlei bestaande bevoegdheden die niet moeten worden doorkruist. Daarover gaat ook mijn tweede motie. Misschien is er iets nieuws te verzinnen. Het is in ieder geval van groot belang dat wordt geprobeerd om te wieden in het enorme aantal controles dat die bedrijven iedere keer over zich heen krijgen, zeker als dat bedrijven zijn die goed functioneren.

Mevrouw **Smeets** (PvdA): De VVD-fractie kan op de steun van de PvdA-fractie rekenen als er mogelijkheden zijn om dit aan te pakken. Het is dus geen kwestie van spijkers op laag water zoeken, maar het is wel zaak om met elkaar naar de juiste weg te zoeken.

De heer **Elias** (VVD): Dat vraag ik het kabinet dus uit te werken.

Verder blijkt het lastig om het gemeentelijke controlewezen te stroomlijnen en te beteugelen. Dat stipte mevrouw Smeets al aan. Vandaar dat ik de volgende motie indien.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat onduidelijk is welke positieve en negatieve prikkels de regering ter beschikking heeft om gemeenten die achterblijven bij het terugdringen van de administratieve lasten voor bedrijven tot effectieve actie te bewegen;

verzoekt de regering, voor 15 maart 2010 in kaart te brengen welke instrumenten ter beschikking staan en/of ontwikkeld kunnen worden om gemeenten die op dit

terrein voorlopen positief en gemeenten die ter zake in gebreke blijven negatief te prikkelen en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Elias. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 313 (29515).

□

Staatssecretaris **Heemskerk**: Voorzitter. Ik geef meteen een reactie op de eerste motie van de heer Elias. Daarin wordt gevraagd om bedrijven die zich goed gedragen te belonen en de bedrijven die zich slecht gedragen, overtreders, te straffen. Dat noemen wij ook wel high-trust-toezicht. Wat dit betreft vindt u ons aan uw kant. Tevens wordt met het programma Vernieuwing Toezicht een inspectievakantie beoogd. Ik ben het echter met hem eens dat het programma Vernieuwing Toezicht achterblijft, hoewel het meerdere malen met de Kamer is besproken. Daarom hebben collega De Jager en ik de coördinatie naar ons toe getrokken. In het programma Vernieuwing Toezicht staat risicogewogen en selectief toezicht centraal. Dat is ook opgepakt door de inspecties. Voor bijvoorbeeld attractieparken, het wegvervoer, supermarktketens en zeehavens bestaat de garantie van maximaal twee inspecties per jaar. In sommige bedrijven komt de inspectie bijna nooit. Dat leidde er zelfs toe dat het bedrijfsleven zei eigenlijk weer meer toezicht te willen, bijvoorbeeld in de bouw en de afvalbranche, want die wilden overtreders aanpakken.

Wij delen op heel veel terreinen de wens om selectief risicogewogen toezicht te creëren. Ik wil dat nog scherper op elkaar laten aansluiten; daarom trek ik de kar met collega De Jager. Maar ik heb een aantal beperkingen, zoals mevrouw Smeets ook naar voren heeft gebracht. De primaire verantwoordelijkheid voor inspecties ligt bij vakministers. De ministeriële verantwoordelijkheid verandert niet met het project Vernieuwing Toezicht. Een andere beperking is dat activiteiten met een hoog risicoprofiel intensief toezicht zullen houden; denk aan chemie of kerncentrales. Soms zijn er incidenten in een sector die het nodig maken dat ook bij goed nalevende bedrijven tijdelijk intensiever wordt geïnspecteerd. Vaak is er dan een politieke wens; denk aan hetgeen wij hebben gedaan na het instorten van parkeergarages. Op een aantal terreinen kunnen wij de frequentie niet aanpassen, omdat die in EU-regelgeving is vastgelegd. Ten slotte – dat was nadrukkelijk het punt van mevrouw Smeets – kan het kabinet niet de frequentie bepalen van inspecties waarvoor andere overheden verantwoordelijk zijn. Maar wij staan voor dezelfde zaak. Het idee van een inspectievakantie is opgenomen in het programma Vernieuwing Toezicht. Daarom laat ik het oordeel over de motie aan de Kamer. Ik kan in ieder geval toezeggen dat ik er in de voortgangsrapportage regeldruk van april specifieker op zal terugkomen hoe dit in de praktijk uitwerkt.

De **voorzitter**: Dan dank ik de staatssecretaris voor zijn antwoorden.

Staatssecretaris **Heemskerk**: Dat is de eerste motie.

De **voorzitter**: O, u keek mij zo hoopvol aan.

Staatssecretaris **Heemskerk**: Dan gaan wij meteen door naar de tweede motie ...

De heer **Elias** (VVD): Ik wil even terugkomen op de eerste motie. Zonder spijkers op laag water te zoeken of het nu 15 maart of half april is: neemt u de elementen die ik verzoek dan daarin mee?

Staatssecretaris **Heemskerk**: Ja, dat doe ik. Dan laat ik het oordeel over de motie aan de Kamer.

Dan kom ik op de motie op stuk nr. 313, waarmee de regering wordt verzocht om voor 15 maart 2010 in kaart te brengen welke instrumenten er zijn om gemeenten die in gebreke blijven, negatief te prikkelen. Ook hiervoor geldt natuurlijk dat gemeenten autonoom zijn. Wij hebben het huis van Thorbecke. Het Rijk kan gemeenten niet dwingen. Wij werken nauw samen met de VNG, die overigens ook wel eens een andere afkorting heeft. Ik werk nauw samen met mijn collega's van het ministerie van BZK. Wij hebben heel veel instrumenten om in gemeenten de regeldruk aan te pakken. Het belangrijkste is het bestuursakkoord tussen de VNG en het Rijk. Wij hebben convenanten afgesloten tussen de wethouders van de 32 grootste gemeenten, de G4 en de staatssecretaris van Economische Zaken. Wij hebben de bewijzen van goede dienst, waarop gemeenten zich kunnen laten doormeten. Ik ben het wel met de heer Elias eens dat dat erg in de hoek zit van positieve prikkels. Ik stuur zelfs gebak rond naar gemeenten die het goed doen. Eigenlijk doen wij niet zo heel erg veel met gemeenten die het slecht doen. Volgens mij hebben wij daar ook niet zo heel erg veel instrumenten voor. Een ontzettende strafkorting in het Gemeentefonds heb ik nog niet meegemaakt. Aan de positieve kant hebben wij ook nog de vouchers.

Zoals de motie nu luidt, moet ik haar ontraden. Ik kan het niet voor 15 maart allemaal in kaart brengen, maar ik vind het wel interessant om nog eens met collega Bijleveld, die verantwoordelijk is voor het bestuursakkoord met de gemeenten en die bovendien verantwoordelijk is voor het terugdringen van de regeldruk bij de burgers, te inventariseren welke positieve en welke negatieve prikkels wij hebben. Volgens mij zijn die er niet zoveel. Daarom zou ik het interessant vinden om dit aan de Kamer te berichten. Als ik de motie zo kan lezen, laat ik het oordeel aan de Kamer.

De heer **Elias** (VVD): Ik kan de motie natuurlijk ook even aanhouden. In de tussentijd zou u met uw collega wat andere wegen kunnen bewandelen. Wat dacht u van naming and shaming?

Staatssecretaris **Heemskerk**: Wij hebben een lijst van gemeenten die het wel en niet goed doen. Er is een studie verricht door het mkb, betaald door het ministerie van Economische Zaken. De gemeenten kregen cijfers. Hoe was de ranglijst? Alfabetisch! Dat schiet natuurlijk niet op. De volgende keer dat er zo'n ranglijst wordt gemaakt, moet het gewoon van hoog naar laag. Niemand wil onderaan staan. Als de heer Elias zijn motie wil aanhouden, schrijf ik samen met collega Bijleveld een brief waarin de positieve en negatieve prikkels op een rij staan om de dienstverlening door gemeenten aan burgers en bedrijven te verbeteren.

Heemskerk

De heer **Elias** (VVD): Graag, met een accent op het laatste en een datum.

Staatssecretaris **Heemskerk**: Zullen wij dat in één keer meenemen met de voortgangsrapportage regeldruk?

De heer **Elias** (VVD): Akkoord.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de staatssecretaris voor zijn antwoorden en voor de toezegging. Wij zien de brief met belangstelling tegemoet en zullen volgende week dinsdag stemmen.

De vergadering wordt van 19.53 uur tot 20.03 uur geschorst.